

MAAELUMINISTEERIUM

ÜPP strateegiakava 2021–2027

AKIS töögrupi IV kohtumine

Alateema: nõuanne

17.06.2020

Päevakava

11.00 Kogunemine

11.15 -11.45: Sissejuhatus

- Avasõnavõtt (Siim Tiidemann, kalanduspoliitika ja välissuhete asekantsler)
- Päeva tutvustus, ülevaade nõuande sekkumistest (Helena Pärenson, teadus- ja arendusosakond)

11.45-14.45: Sekkumislehtede arutelud

- Nõuandeteenuse osutamise toetus
- Nõustamissüsteemi toetus
- Nõustajate järelkasvu programmi toetamine
- Nõustajate koolituse toetus

14.45-15.00: Rühmaarutelu kokkuvõte (suur saal)

Ühise põllumajanduspoliitika (ÜPP) strateegiakava

2021-2027

Maaeluministerium

Päeva eesmärk

Jõuda arusaamisele põhimõtetes, milliseks võiksid kujuneda tulevase ÜPP strateegiakava nõuandega seotud sekkumised.

Ettepanekute tegemisel palume arvesse võtta, et:

- need ei pruugi jõuda sekkumise kirjeldusse e meetmelehele
- erinevate ettepanekute vahel tuleb teha protsessi käigus valik
- piirangud võib seada Komisjoni määrus (mis ei ole veel lõplik)

AKIS töögrupi ajakava

06.12: AKIS I – **AKIS**e üldkontseptsioon (Helena) → AKIS kirjeldus strateegiakavasse

05.02: AKIS II – **Teadmussiire** (Lehti) → teadmussiirde sekkumisleht

27.02: AKIS III – **Innovatsioon** (Gret) → innovatsiooni sekkumisleht

17.06: AKIS IV – **Nõuanne** (Liina, Helena) → nõuande sekkumisleht

Arutelu korralduslik pool

Neli sekkumislehte:

11.45-12.45: Nõuandetoetus

12.45-13.45: Nõuande tugisüsteem

13.45-14.45: Nõustajate järelkasv. Nõustajate koolitus

Kaks rühma:

1) Tootjad/töötajad (TAOst Maarja ja Gret) - suures saalis

2) Nõuande esindajad (TAOst Lehti ja Külliki) - kollases saalis

Kolm üldist blokki :

sekkumise üldine loogika; keda ja mida toetada (taotleja, tegevused);
toetusmäärad.

Arutelu sisu

- Üldine nõuandesüsteemi olemus – mis iseloomustab hästitoimivat ja oma eesmärki täitvat nõuandesüsteemi?
- Nõustajate parem kaasamine AKIS terviksüsteemi, koostöövõimalused maakondlike nõuandekeskustega (MKM omad) jne
- Innovatsioonibrokerid
- Diferentseerimisvõimalused - algaja/assisteeriv nõustaja, mentor, tippkvalifikatsiooniga nõustaja jne; erinevad sihtgrupid; erinevad formaadid
- Järelkasvuprogramm – mis on olulisimad aspektid? Koolitus + värbamine?
- Nõustajate koolitus – mis on olulisimad aspektid?

Kõikide teemade puhul vaadatakse nii riikliku kui regionaalse tasandi vajaduste kaetust.

Sekkumislehed

Sekkumislehtede koostamise eeltöö

- Senised arutelud (nt PÕKA, TSK)
- Uuringud
- SCAR AKIS ja DG Agri materjalid
- ÜPP SK ettevalmistav SWOT
- ÜPP SK määrus

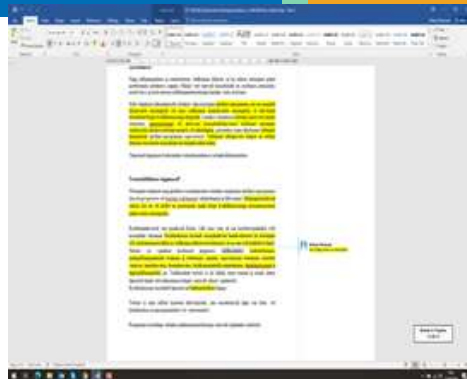
Esmaversioonide arutelu töögrupis

- 17.06 MEMis
- Kirjalik sisend

Sekkumislehtede tutvustamine MEMis

Töögrupi sisend + MEM arutelude süntees

Sekkumislehte tutvustamine ÜPP juhtkomisjonile

ÜPP 2021-2027 eesmärgid

ÜLDEESMÄRGID

1. Tõhustada arukat, vastupidavat ja mitmekesist põllumajandussektorit, mis tagab toiduga kindlustatuse
2. Edendada keskkonnahoidu ja kliimameetmeid ning panustada EL-i keskkonna- ja kliimaeesmärkidesse
3. Parandada maapiirkondade sotsiaalmajanduslikku olukorda

ERIEESMÄRGID

1. Toetada põllumajandustootja elujõulisust tagavat sissetulekut ja vastupanuvõimet kogu EL-is, et tagada toiduga kindlustatus
2. Suurendada konkurentsivõimet ja turule orienteeritust, pöörates erilist tähelepanu teadusuuringutele, tehnoloogiale ja digiüleminekule
3. Parandada põllumajandustootjate positsiooni väärtusahelas

ERIEESMÄRGID

4. Panustada kliimamuutuste leevendamisse ja nendega kohanemisse ning säästvasse energiasse
5. Edendada säästvat arengut ja selliste loodusvarade nagu vesi, muld ja õhk tõhusat majandamist
6. Panustada elurikkuse kaitseks, edendada ökosüsteemi teenuseid ning säilitada elupaiku ja maastikke

ERIEESMÄRGID

7. Olla atraktiivne noorte põllumajandustootjate jaoks ja soodustada ettevõtluse arengut maapiirkondades
8. Edendada tööhõivet, majanduskasvu, sotsiaalset kaasatust ja maapiirkondade arengut, sh. biomajandust ja säästvat metsamajandust
9. Parandada EL-i põllumajanduse reageerimist ühiskonna nõudlusele toidu ja tervise osas (ohutu, toitev ja säästev toit, toidu raiskamine, loomade heaolu)

SEKTORIÜLENE EESMÄRK

Sektori kaasajastamine põllumajanduses ning maapiirkondades teadmiste edendamise ja jagamise, innovatsiooni ja digiülemineku abil ning ergutades nende kasutuselevõttu

Sekkumisliigid

Otsetoetuste vormis rakendatavad sekkumisliigid (EAGF)	Sektoripõhised sekkumisliigid (EAGF)	Maaelu arengu sekkumisliigid (EAFRD)
<p>Tootmiskohustusega sidumata otsetoetused:</p> <ul style="list-style-type: none"> - põhiline sissetulekutoetus jätkusuutlikkuseks; - täiendav ümberjaotav sissetulekutoetus jätkusuutlikkuseks; - täiendav sissetulekutoetus noortele põllumajandustootjatele; - kliima- ja keskkonnakavad (nn ökokavad). <p>Tootmiskohustusega seotud otsetoetused:</p> <ul style="list-style-type: none"> - tootmiskohustusega seotud sissetulekutoetus; - puuvilla eritoetus. <p>(Alt: kindlasummaline toetus väikestele põllumajandustootjatele)</p>	<p>Tootjaorganisatsioonide rakenduskavad:</p> <ul style="list-style-type: none"> - investeeringud; - teadustegevus ja katsetootmine; - mahepõllumajandus; - integreeritud tootmine; - kvaliteedikavade rakendamine; - müügiedendus ja teavitustegevus; - nõuandeteenused ja tehniline abi; - koolitus ja parimate tavade vahetamine; - ühisfondide loomine; jpm.	<ul style="list-style-type: none"> - keskkonna-, kliima- ja muud majandamiskohustused; - looduslikud ja muud pindalapõhised piirangud; - teatavatest kohustuslikest nõuetest tulenevad piirkondlikud ebasoodsad tegurid; - investeeringud; - noorte põllumajandustootjate tegevuse alustamine ja põllumajandusettevõtluse stardiabi; - riskijuhtimismeetmed; - koostöö; - teadmiste vahetamine ja teave.

Põllumajanduse ja kalanduse valdkonna arengukava aastani 2030 (PÕKA)

Eesti toit on hinnatud ja maal on hea elada!

Tark ja kestlik põllumajandus, toidutootmine ja maaelu ning ohutu toit ja hoitud keskkond

Põllumajanduskeskkond

Taimetervis, loomade tervis
ja heaolu

Toiduohutus

Kvaliteetsed sisendid
põllumajanduses

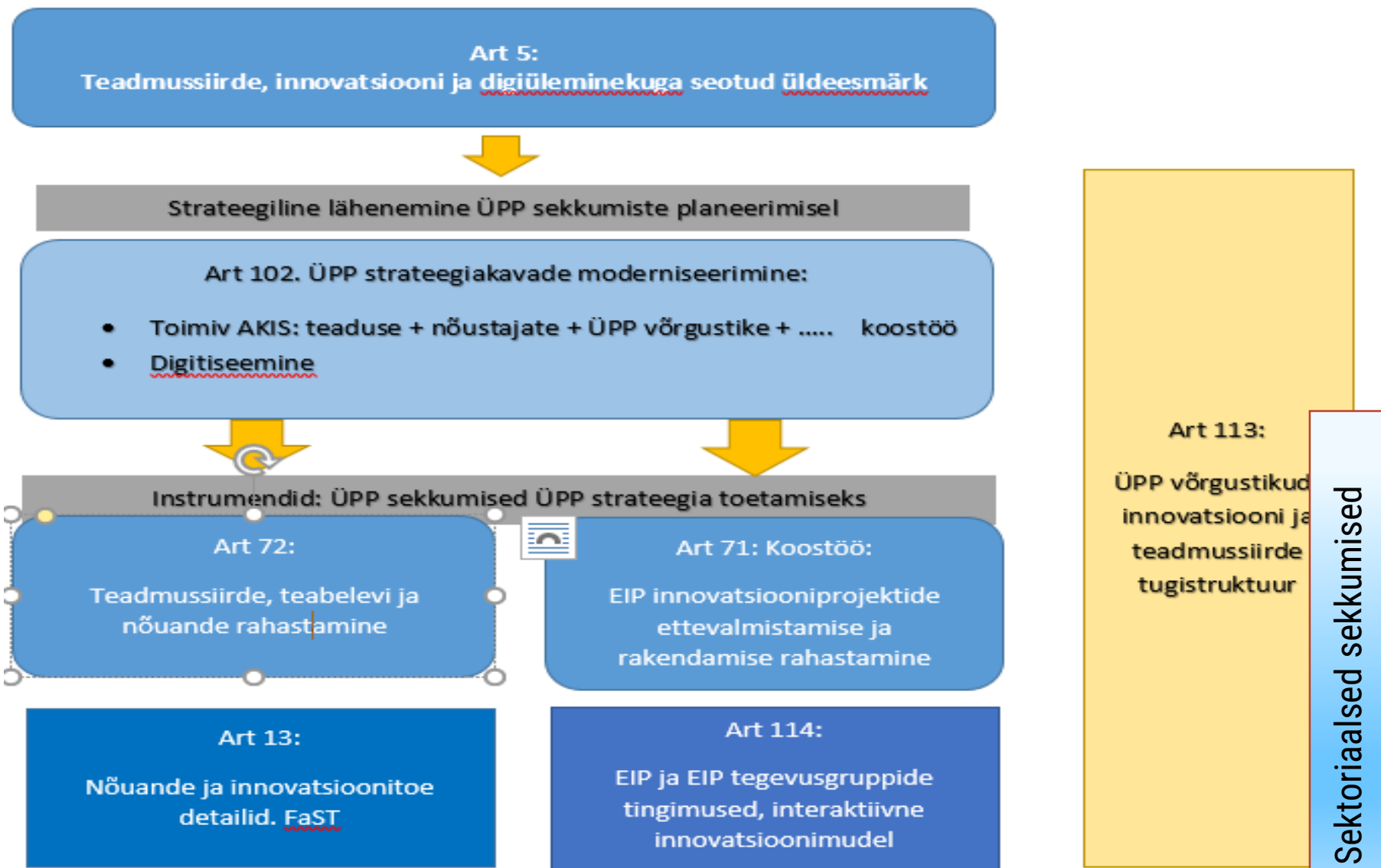
Põllumajandussaaduste
tootmine, väärindamine,
turustamine

Maa- ja rannapiirkonna
areng

Teadus ja innovatsioon
ning teadmussiire

ÜPP artiklid

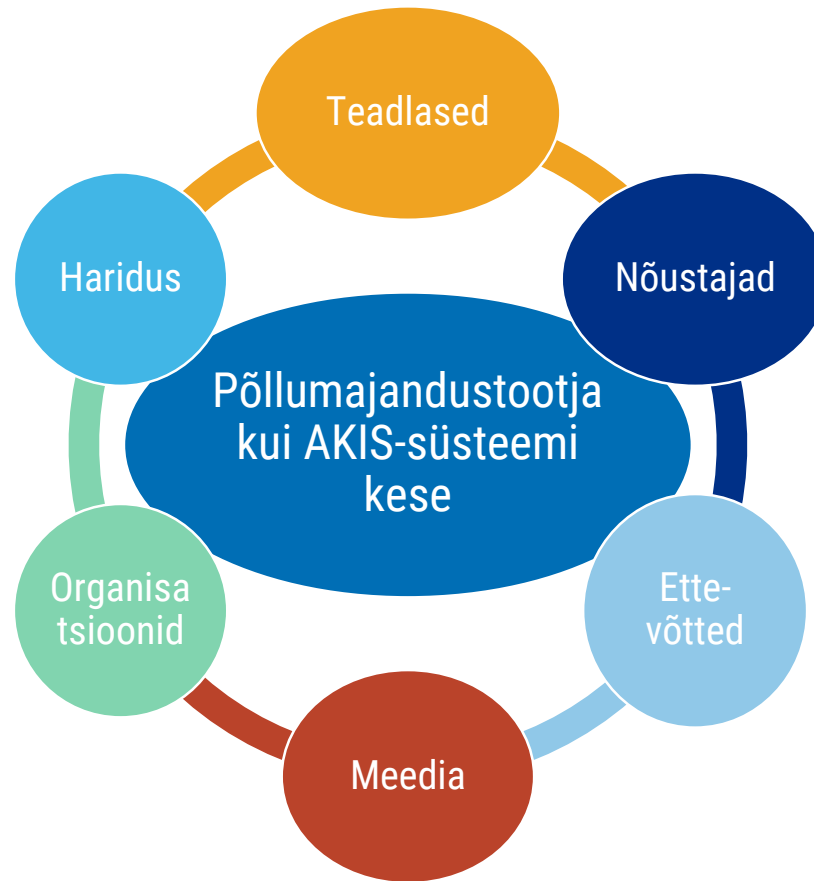
AKIS definitsioon

AKIS = sidus struktuur ja teadmiste liikumine inimeste, organisatsioonide ja institutsioonide vahel, kes kasutavad ning loovad teadmisi põllumajanduse ja sellega seotud valdkondade jaoks

***AKIS'** means the combined organisation and knowledge flows between persons, organisations and institutions who use and produce knowledge for agriculture and interrelated fields ([Agricultural Knowledge and Innovation System](#)).*

(Art 3k)

Tuleviku AKIS (EK joonis)

ÜPP strateegiakava määrus – artikkel 13 (nõuanne)

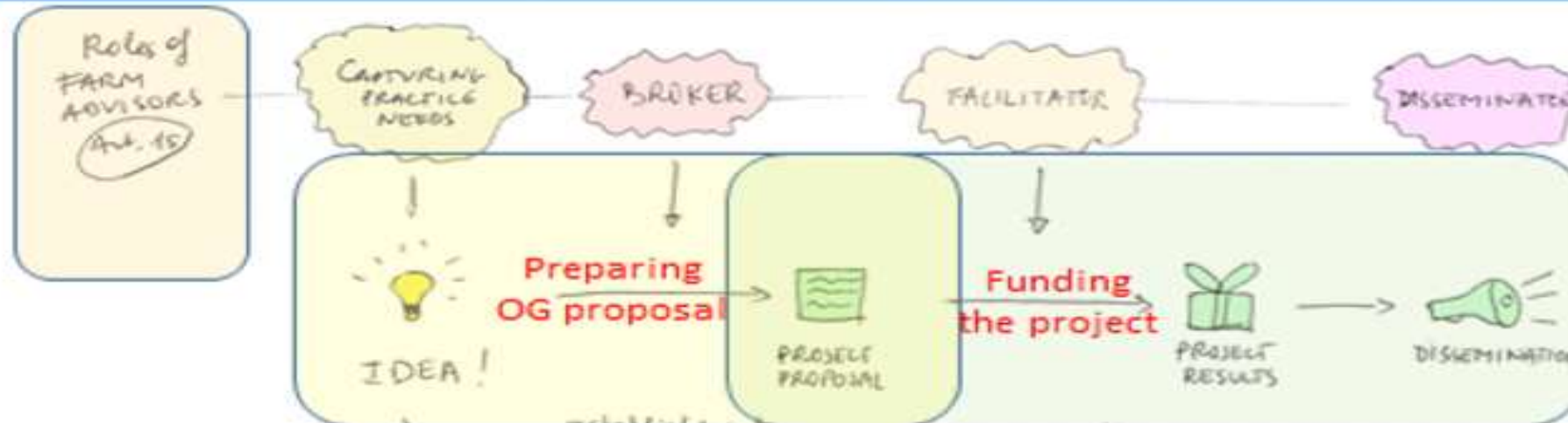
- Art 13 oli üheks alusdokumendiks nõuandetoetuse sekkumislehe koostamisel
- Seosed art 71 (Koostöö), 72 (Teadmistevahetus)
- Pakub tuge maaviljeluse (*land management*) ja põllumajandusettevõtte juhtimise (*farm management*) vallas.
- Nõuandeteenused hõlmavad nii majanduslikke, sotsiaalseid ja keskkonnaalaseid aspekte ning tagavad uusima tehnoloogilise ja teadusinfo jõudmise teadmusloome osapooltelt (teadus, innovatsioon) praktikuteni
- Võib põhineda nii avalikul kui erateenusel

Uus: nõustajate parem **integreeritus AKIS süsteemi** kui üks olulisimaid uue perioodi eesmärke, innovatsioonitugi, FaST

Nõuande uus roll innovatsiooniprojektides

Annex. Overview of advisors' new roles in interactive innovation processes

New roles for farm advisors in interactive

Farm advisors' "coaching" role in interactive innovation processes:

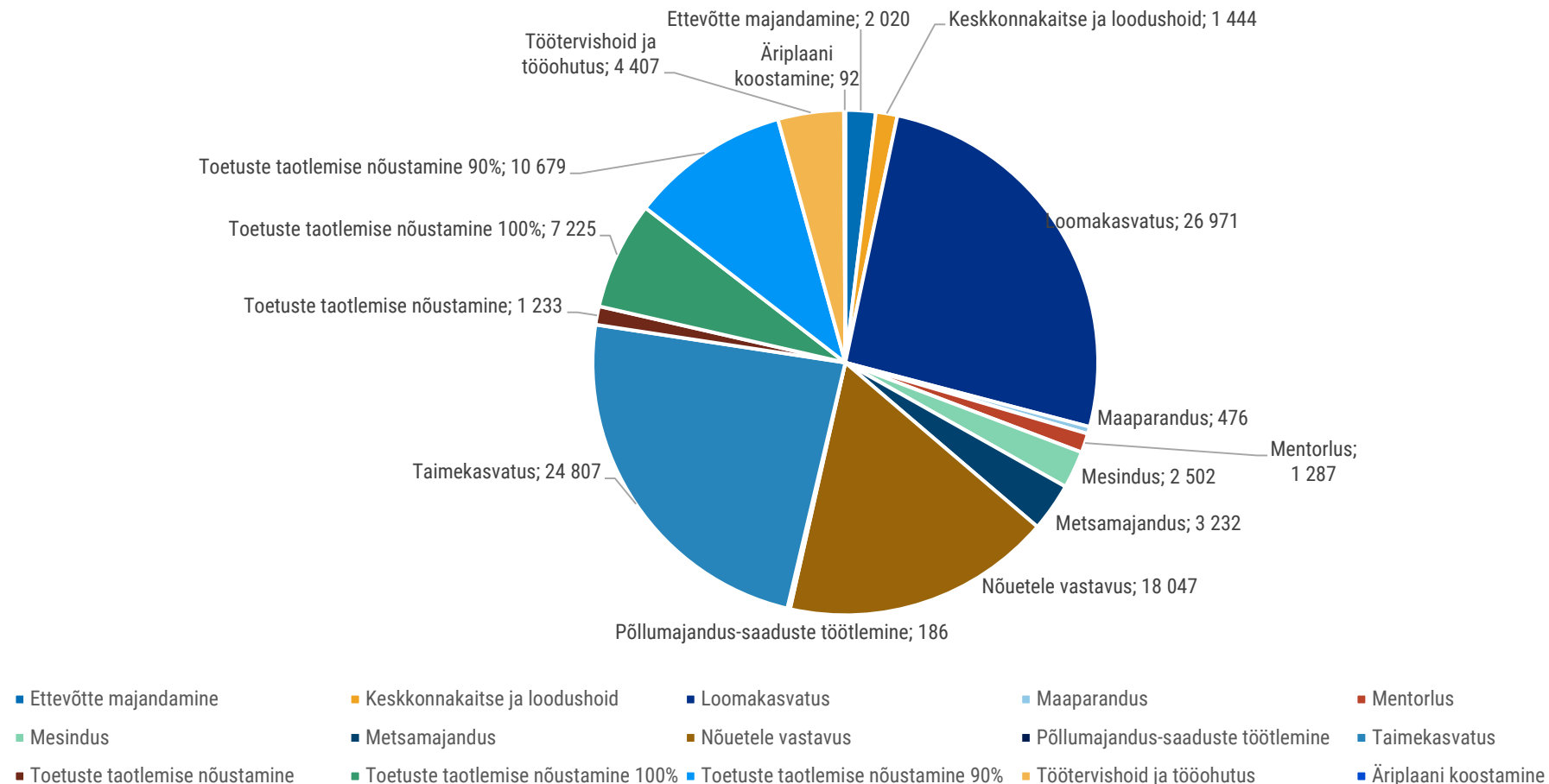
- Capture practice needs
- Broker to set up interactive innovation projects
- Facilitate interactive innovation projects
- Disseminate newly generated knowledge
- + ...?

ÜPP strateegiakava määrus – artikkel 13 (valdkonnad)

- ÜPP SK tingimused ja kohustused, mis puudutavad põllumajandustootjaid jt ÜPP SKst kasusaajaid (tingimuslikkus, sekkumiste tingimused, finantsinstrumendid, äriplaanid jne);
- Eesti nõuded EL üldiste keskkonna jm põhimõtete rakendamisel (EL veepoliitika tegevusraamistik; looduslike elupaikade ning loodusliku loomastiku ja taimestiku kaitse, loodusliku linnustiku kaitse, välisõhu kvaliteedi, õhusaasteainete riiklike heitkoguste vähendamise direktiivid; määrused taimekaitse, loomataudide, taimekaitsevahendite kasutamise kohta);
- AMR-ennetavate põhimõtete rakendamine tootmises
- Riskijuhtimine
- Tugi innovatsioonile, eriti EIP tegevusgruppide ettevalmistamisel ja elluviimisel (Art 114)
- Digitehnoloogiad põllumajanduses ja maapiirkondades (Art 102b)
- Alates {2023} FaST (*Farm Sustainability Tool for Nutrients* - põllumajandusettevõtte säästlikku toitainekasutust soodustav abivahend) või sarnase digirakenduse kasutamine.

Nõustamisteenuse valdkonnad 2014–2019 (15.04. 2020. a seisuga) - tundide arv (makstud)

Uus ÜPP – senised arutelud

- Nõuandeteenused ja nõustajad kui oluline osa terviklikust põllumajanduse teadmiste ja innovatsioonisüsteemist ehk nn AKIS-kontseptsioonist (*Agricultural Knowledge and Innovation System*).
- Tihedamad seosed ÜPP strateegiakava sekkumiste vahel, iseäranis innovatsiooni, teadmussiirde ning nõuande tegevustes.
- Kasvab nõustajate roll innovatsioonikoostöö projektide algatamisel, läbiviimisel ja projektitulemuste levitamisel (innovatsiooni toetav roll), nõustajate suurem kaasamine muudesse teadmussiirde tegevustesse.
- Endiselt oluline on valdkondliku erapooletu ning kvaliteetse nõuandeteenuse kättesaadavus kõikides piirkondades.
- Järelkasvu tagamine (uute nõustajate koolitamine, „vilistlaste“ kaasamine)
- Nõustajatele koolitusvõimaluste tagamine
- Nõuandesüsteemi on kaasatud kõik vastavate pädevustega sõltumatut nõuandeteenust pakkuvad osapooled (toetatav teenus või mitte), võimalus osaleda nõustajate koolitustel jne

MAAELUMINISTEERIUM

Aitäh
ja jõudu tööle!